

Betydelsen av unga företag för jobbtillväxten i Sverige

Vilka typer av företag är viktigast för tillväxten av nya jobb i en ekonomi? I denna artikel belyser vi små och unga företags betydelse för svensk jobbtillväxt under åren 2003–22. Vi visar att majoriteten av jobben skapas av företag som är yngre än tio år med upp till 49 anställda. Samtidigt sker nästan ingen jobbtillväxt i äldre småföretag. Resultaten pekar på att det är åldern på ett företag, snarare än dess storlek, som förklarar jobbskapande. Utifrån detta perspektiv är det oroande att vi observerar ett alltmer stagnerat nyföretagande och en allt lägre tillväxt bland de unga företagen i Sverige.

Sverige står i dag för betydande utmaningar med en arbetslöshet som har bitit sig fast på höga nivåer, samt ett omfattande utanförskap bland utrikes födda och lågutbildade (Daunfeldt m fl 2023). För att kunna möta dessa utmaningar behöver vi fler växande företag i Sverige. En framgångsrik politik för fler arbetstillfällen behöver därför förstå vilka grupper av företag som tenderar att skapa nya jobb, samt vilka institutionella hinder som eventuellt hämmar deras tillväxt.

Frågan om företagstillväxt och sysselsättning har långa anor inom entreprenörskapsfältet. Tidig forskning inom området pekade ut små företag som en särskilt viktig grupp för jobbskapande (Birch 1979). En begränsning var dock att denna forskning inte tog hänsyn till företagens ålder. Detta påverkar resultattolkningen eftersom de flesta unga företag också är små, vilket innebär att det kan vara åldern snarare än storleken som är relaterad till företags jobbtillväxt.

Senare forskning har tagit hänsyn till både storlek och ålder när forskarna analyserat företagens jobbskapande. Det kanske mest framträdande bidraget är Haltiwanger m fl (2013), som finner att det är *unga* småföretag som står för den största andelen av jobbskapande i USA under perioden 1992–2005. Detta resultat har sedan bekräftats i en rad efterföljande studier, för såväl USA som i Europa (se t ex Lawless 2014; Hallak och Harsztosi 2019).

En begränsning hos flertalet av de tidigare studierna är dock att den uppmätta åldern på företaget innehåller mätfel. Detta beror på att företagets ålder i regel mäts utifrån det första år som företaget observeras i statistiska register, snarare än det år som företaget faktiskt startade. Detta innebär att företag som etablerats innan uppkomsten av dessa register blir behandlade som om de registrerats under databasernas första år.¹ En ytterligare begräns-

MARTIN ANDERSSON, NIKOLAY ANGELOV, SVEN-OLOV DAUNFELDT OCH JOHAN KARLSSON

Martin Andersson är professor i nationalekonomi med inriktning på regional ekonomi och entreprenörskap, samt forskare vid Entreprenörskapsforum. Martin.andersson@bth.se

Nikolay Angelov är doktor i nationalekonomi med inriktning på arbetsmarknad och verksam som kvantitativ analytiker vid Svenskt Näringsliv. Nikolay.angelov@svensktnaringsliv.se

Sven-Olov Daunfeldt är professor i nationalekonomi och verksam som chefsekonom vid Svenskt Näringsliv. sven-olov.daunfeldt@svensktnaringsliv.se

Johan Karlsson är doktor i nationalekonomi med inriktning mot företagets ägande och tillväxt, samt verksam som kvantitativ analytiker vid Svenskt Näringsliv. johan.karlsson@svensktnaringsliv.se

¹ Detta gäller även svenska studier med registerdata från SCB där företag etablerade innan 1987 tillskrivs samma födelseår.

ning är att många studier använder databaser som endast inkluderar företag över en given storlek, ofta mätt i termer av omsättning. Detta har betydelse då många företag har låg eller ingen omsättning under ett eller flera år efter etablering, vilket innebär att de saknas i registren trots att de är aktiva.

I denna artikel använder vi kompletta data över företagens registreringsår för att studera jobbtillväxt och nyföretagande bland svenska aktiebolag under perioden 2003–22. Syftet med vår studie är att studera betydelsen av unga företag för den aggregerade jobbtillväxten i Sverige.

Vår empiriska analys visar att ca 89 procent av jobbtillväxten i Sverige sker i företag som är yngre än tio år.² Nettotillväxten av antalet jobb sker främst bland unga småföretag – företag som är yngre än tio år och har upp till 49 anställda. Jobbtillväxten bland äldre småföretag är närmast obefintlig. Vi observerar också att nyföretagandet har stagnerat i Sverige under det senaste decenniet samt att genomsnittstillväxten och anställningsbenägenheten hos de nyetablerade företagen kraftigt har minskat under den perioden.

1. Varför är unga företag viktiga för jobbtillväxt?

Entreprenörskapets roll i ekonomin

Vilken betydelse har unga företag för ekonomin? Forskningslitteraturen om sambanden mellan entreprenörskap och ekonomisk tillväxt utgör en relevant utgångspunkt för att diskutera denna fråga. Grundtanken är att entreprenörer kommersialiserar en ny idé eller upptäckt genom att starta ett nytt företag, eller genom att ett befintligt företag introducerar en ny produkt, tjänst, teknologi eller affärsmodell (någon form av innovation i en bred mening).³ I samband med kommersialiseringen startar en marknadsprocess där entreprenörers idéer börjar konkurrera och blir en del av marknadens selektionsprocess. De företag som inte klarar konkurrensen sällas bort, samtidigt som företag med gångbara produkter, tjänster, affärsmodeller eller idéer överlever och kan växa.⁴

Vad händer i ekonomin när en ny upptäckt eller idé kommersialiseras och blir en del av marknadsprocessen? Här skiljer forskningslitteraturen på direkta och indirekta effekter. Direkta effekter avser dels att *ny kapacitet* tillförs ekonomin, dels att *befintlig kapacitet slås ut*. Utgångspunkten är att kommersialisering skapar sysselsättning och investeringar som bidrar till att ny kapacitet byggs upp i ekonomin. Indirekta effekter är av mer långsik-

² I dessa beräkningar tar vi hänsyn både till nedskärningar och konkurser, dvs siffran avser antalet nettojobb i företagen.

³ I detta perspektiv är inte entreprenörskap nödvändigtvis synonymt med nyföretagande. Entreprenörskap kan också handla om att existerande företag utvecklar och kommersialiserar ”nyheter” i form av nya produkter, tjänster, affärsmodeller, produktionsprocesser eller andra former av innovationer.

⁴ Detta kan ske genom fortsatt tillväxt av enskilda bolag eller genom att dessa köps upp och införlivas i andra organisationer.

tig karaktär och verkar främst genom att befintliga aktörer sporras till ökad effektivitet och fler innovationer (Baumol m fl 1998; Fritsch och Mueller 2004). Därtill bidrar entreprenörskap till ökad variationsrikedom och snabbara strukturomvandling.

Värdet av en idé är inte givet på förhand utan kan bara observeras efter att den prövats mot marknaden. Detta innebär att entreprenörskapets kanske viktigaste funktion i ekonomin är att introducera och testa nya produkter, tjänster, affärsmodeller, tekniska lösningar och produktionsprocesser i vad som kan liknas vid en experimentell process (Klepper 2015; Kerr m fl 2014; Lindholm-Dahlstrand m fl 2019). Genom att främja experimenterande bidrar entreprenörskapet också till lärande på så sätt att olika aktörer i ekonomin ackumulerar kunskap, information och erfarenheter kring vad som är gångbart på marknaden. Information om att en viss affärsmodell inte fungerar har därför också ett värde för marknaden. Det kan innebära effektivitetsvinster på det sättet att nya företag slipper göra om dyrbara misstag.

Entreprenörskap och unga företag

För en god ekonomisk utveckling krävs alltså att nya idéer kontinuerligt introduceras och testas mot marknaden. En konsekvens av denna process är att befintliga koncept, idéer och kapacitet löpande slås ut. För att detta ska vara möjligt behövs dock en kritisk massa av företag som utvecklar innovationer och utmanar de mer etablerade företagen på marknaden. Dessa företag behöver inte nödvändigtvis vara lönsamma för att påverka ekonomin. Ett skäl till detta är just de indirekta effekterna, som t ex kan innebära att etablerade företag förbättrar sin effektivitet i ljuset av (potentiella) hot från nya entreprenörer (Baumol m fl 1998; Fritsch och Mueller 2004). I praktiken är unga företag synnerligen relevanta i det här avseendet. Erfarenhet visar nämligen att det ofta är unga företag som introducerar radikala innovationer till marknaden, alltså innovationer som kraftigt förändrar en eller flera branscher (Coad m fl 2016; McDermott och O'Connor 2003).

Entreprenörskap och jobbskapande

Inledningsvis ska noteras att de jobb som skapas som en konsekvens av entreprenörskap endast utgör en delmängd av den samlade långsiktiga effekten av entreprenörskap på ekonomin. Entreprenörskapets betydelse för sysselsättningstillväxten är dock viktig att studera. För det första står sysselsättningen högt på den politiska agendan och jobbskapande är en central del av näringslivsdynamiken. För att åstadkomma och bibehålla hög sysselsättning är det helt centralt att det finns växande företag som skapar jobb. Kunskap och förståelse om vilken typ av företag som svarar för jobbskapande kan därför ge betydelsefull vägledning för politiken.

För det andra är kopplingen mellan entreprenörskap, innovation och jobbskapande relativt direkt. Även om sysselsättning inte är ett mått på innovation och förnyelse i sig självt, kan det antas att ett företag (nytt som

etablerat), som under marknadens konkurrenstryck skapar jobb genom att överleva och växa, bygger på någon form av framgångsrik innovation. Forskningen på sambandet mellan innovation och tillväxt i företag är inte entydig, men det finns studier som pekar på att innovation i nya företag är förknippat med en stark sysselsättningstillväxt (t ex Coad m fl 2016).

Tidigare forskning har visat att unga företag spelar en särskild roll i kopplingen mellan entreprenörskap och jobbskapande. Internationella studier visar att företag i regel växer kraftigast under sina första år (se t ex Haltiwanger m fl 2013; Lawless 2014; Huber m fl 2017; Anyadike-Danes m fl 2015; de Matos och Parent 2016; Coad m fl 2018). Dessa resultat är anmärkningsvärt robusta på så sätt att studier från flera olika länder ger liknande resultat. Sambandet mellan företagsstorlek och jobbtillväxt kan därför förklaras av att många unga företag är små, men att det är ålder snarare än storlek som spelar roll. Detta ger stöd för att entreprenörskap i form av nyföretagande är väsentligt för jobbdynamiken i ekonomin och i synnerhet för tillkomsten av nya jobb.

En oroväckande internationell trend är emellertid att nyföretagandet tycks ha minskat såväl i USA som i Europa (se t ex Akcigit och Ates (2023) samt Decker m fl (2014, 2016) för studier av USA; och Calvino m fl (2020), Bijns och Konigs (2020) samt Biondi m fl (2023) för studier av Europa och olika länder i OECD). Därtill visar flera studier att allt färre unga företag blir snabbväxande och att sysselsättningsandelen bland unga företag blir allt lägre (Decker m fl 2016; Biondi m fl 2023).

2. Jobbskapande bland små och unga företag i Sverige

Givet de unga företagens roll i jobbskapande, samt sviktande omvärldstrender i nyföretagande, är det av särskilt intresse att studera dessa förhållanden för Sverige. För att undersöka detta använder vi mikrodata för alla svenska privata aktiebolag under perioden 2003–22. Data hämtas från databasen Serrano som bygger på uppgifter från bolagens årsredovisningar som de är skyldiga att lämna in till Bolagsverket.

De två viktigaste variablerna i vår analys är *antalet anställda* och *företagets ålder*. Företagets ålder mäts i antal år och bygger på respektive företags registreringsdatum. Tidigare studier inom området saknar oftast tillgång till registreringsdatum och behöver därför skapa en åldersvariabel som baseras på den första tidpunkt då företaget observeras i databasen. Detta innebär att det inte går att fastställa ålder på de befintliga företagen som finns med i databasen under det första observerade året. Dessutom registreras ofta företagen i databasen först när de nått en viss omsättningsnivå. Detta innebär att vi, till skillnad från de flesta andra studier inom området, har information om samtliga företags ålder. Informationen om antal anställda kommer från företagets bokslut.⁵

I forskningslitteraturen mäts i regel företagens tillväxt antingen som

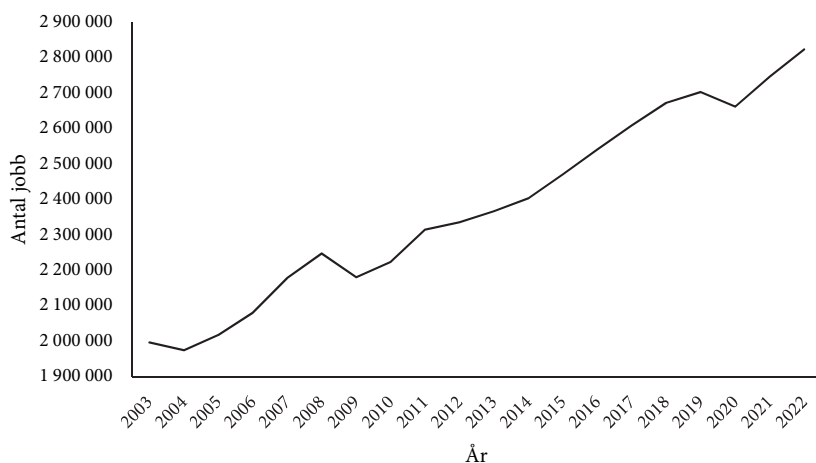
⁵ Notera att vi saknar data på anställningarnas omfattning.

förändringen i antalet anställda eller som omsättningstillväxt (Daunfeldt m fl 2014). Vi väljer att studera tillväxten av antalet anställda eftersom sysselsättningen är en central del av näringslivsdynamiken. Till skillnad från omsättningstillväxten, som i vissa fall kan bero på externa faktorer, är dessutom företagets anställningsbeslut ett aktivt beslut av företagsledningen. Dessa beslut fattas i en komplex verklighet som direkt kan påverkas av den förda politiken. Sysselsättningen är också ett utfall som de politiska beslutsfattarna har ett stort intresse av att påverka.⁶ För att mäta den procentuella tillväxten av antal anställda i olika grupper använder vi följande definition:

Jobbskapande = Förändringen av antalet anställda mellan $t-1$ och t bland samtliga företag som fanns år $t-1$, inklusive jobb som förlorats till följd av konkurser.

God utveckling av antal jobb

Studerar vi utvecklingen av antalet jobb över tid kan vi se att Sverige har haft en relativt god utveckling – se figur 1. Antalet jobb i privata aktiebolag har ökat från ca två miljoner jobb år 2003 till ca 2,8 miljoner jobb år 2022. Detta motsvarar en aggregerad jobbtillväxt på ca 41 procent över perioden. Under ungefär samma period (första kvartalet 2004 till sista kvartalet 2022) ökade antalet anställda i den offentliga sektorn med ca sju procent (från ca 1,36 miljoner till ca 1,46 miljoner).⁷ Under den studerade perioden har den privata sektorn med andra ord varit betydligt viktigare för sysselsättnings-tillväxten än den offentliga.

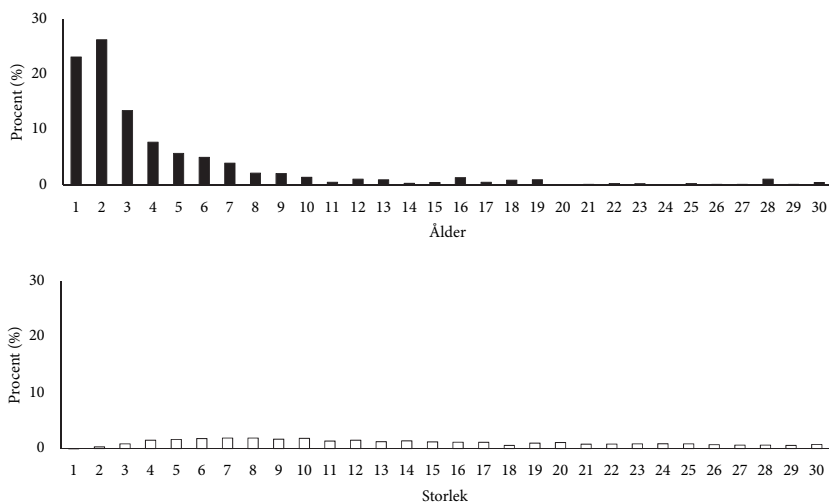
Figur 1
Antal jobb i privata aktiebolag, 2003–22

Källa: Serrano, egna beräkningar.

⁶ Korrelationen mellan tillväxten av antalet anställda och omsättningstillväxten tenderar dock att vara mycket hög, dvs företag som ökar antalet anställda tenderar också att kännetecknas av en ökad omsättningstillväxt (Chandler m fl 2009; Calligaris m fl 2023).

⁷ Källa: Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS), Statistikdatabasen, SCB. Den offentliga sektorn består av anställningar i kommuner, regioner och staten.

Figur 2
Andelen av totalt jobbskapande (netto) över företagsstorlek (30 anställda), samt över företagsålder. Privatägda aktieföretag, 2003–22

Källa: Serrano, egna beräkningar.

Unga företag är avgörande för tillväxt av jobb i Sverige

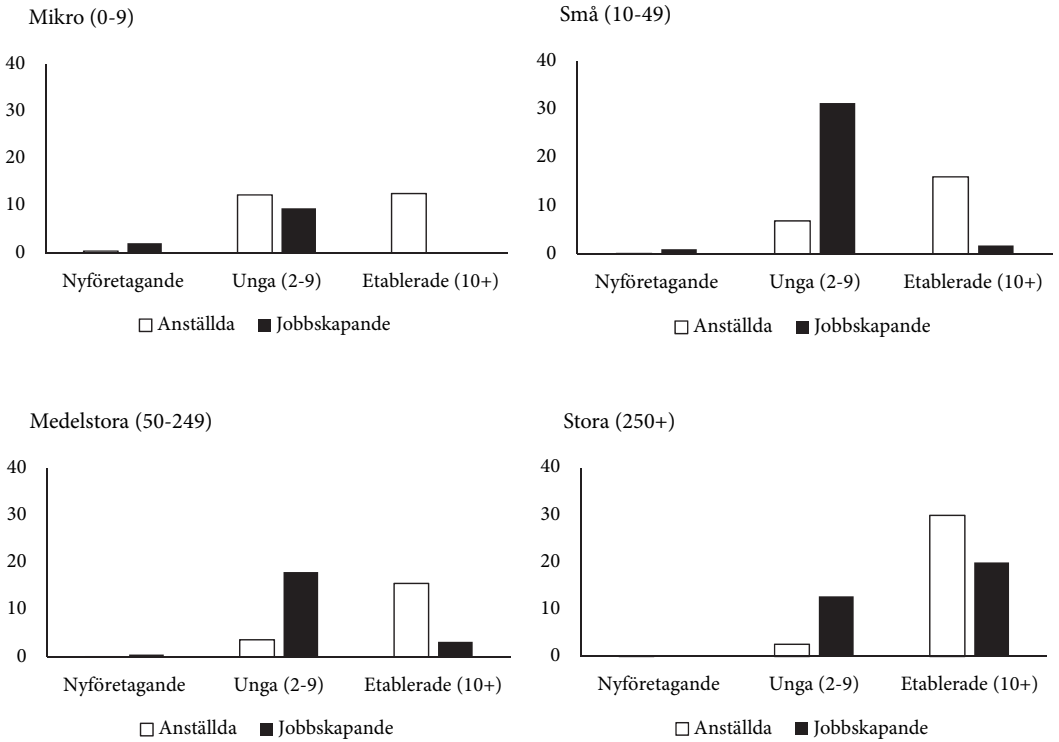
Ett första steg för att förstå jobbtillväxten bland små, respektive unga, företag är att jämföra bidraget till totalt jobbskapande över storleks- och åldersgrupper. Resultaten som presenteras i figur 2 visar att unga företag (<10 år) skapar en majoritet av jobben i Sverige (ca 89 procent av tillväxten i befintliga bolag). Detta motsvarar 793 000 nya nettojobb under perioden 2003–22. Detta innebär att unga företag är en central del av svensk jobbtillväxt även när vi tar hänsyn till jobbförstörelse genom uppsägningar och konkurser. När indelningen i stället görs efter storlek ser vi att de små företagen (<10 anställda) endast står för 12 procent av nettotillväxten i jobbskapande som grupp, vilket motsvarar 103 000 nya nettojobb under perioden 2003–22.⁸

Majoriteten av jobben skapas i unga små och medelstora företag

Ett företags storlek och ålder är inte oberoende av varandra – många små företag är unga och många unga företag är också små. Figur 3 presenterar därför antalet anställda och jobbskapande uppdelat efter storlek och ålder. Företagsstorlek delas in utifrån klassificeringen av OECD (2005), dvs i grupperna mikroföretag (0–9 anställda), små företag (10–49 anställda), medelstora företag (50–249 anställda) och stora företag (>250 anställda). Företagens ålder har delats in utifrån Haltiwanger m fl (2013) i grupperna nyföretagande (0–1 år), unga företag (2–9 år), samt etablerade företag (10 år eller äldre).

Som framgår av figur 3 skapas majoriteten av alla jobb av företag som är yngre än tio år med upp till 49 anställda. Bland de största företagen är det dock äldre företag som står för den största jobbtillväxten. Notera också att

⁸ Notera att vissa jobb dubbelräknas här eftersom många små företag också är unga och vice versa, dvs det går inte att addera dessa två summor för att få den totala jobbtillväxten.

Anm: Företagsstorlek är indelad enligt OECD (2005). Företagsålder är indelad utifrån Haltiwanger m fl (2013).

Källa: Serrano, egna beräkningar

Figur 3
Andelar av jobb och jobbskapande över företagsstorlek och ålder. Privatägda aktiebolag, 2003–22

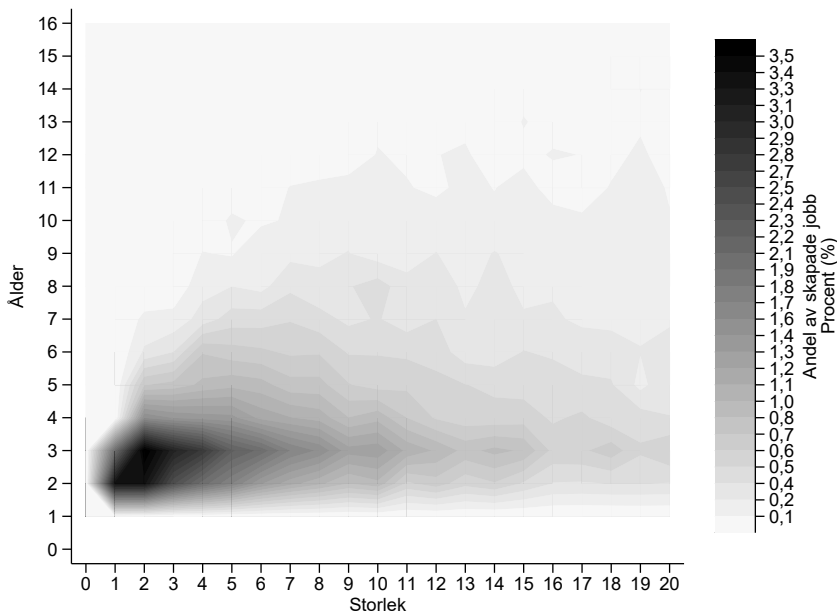
de etablerade företagen står för en relativt hög andel av *antalet anställda*, inte minst bland stora företag. Detta är naturligt då många stora företag också är relativt gamla och har växt till en storlek som passar verksamheten.

Figur 4 presenterar en mer detaljerad bild av var jobb skapas bland små och unga företag. Figuren är en sk konturplott med företagsstorlek och ålder på X- respektive Y-axeln. Förekomsten av jobbtillväxt anges i likhet med en värmekarta från grått till svart, där en mörkare nyans avser en högre andel av totalt jobbskapande. För illustrativa syften har grafen avgränsats till företag med upp till 20 anställda.

Figur 4 visar att en relativt stor andel av jobben skapas i små och unga företag. Enligt resultaten sker majoriteten av jobbtillväxten i företag som är upp till fyra år gamla och som har upp till fem anställda. Vi kan också urskilja ett utsträckt mörkt område omkring två–tre års ålder och en–tre anställda, vilket indikerar att denna grupp är särskilt betydelsefull för jobbtillväxten i Sverige. Längre upp i grafen kan vi också notera att äldre, små företag är mycket osannolika att öka antalet anställda.⁹ Notera att de mörkare delarna

⁹ Detta är i linje med motsvarande resultat för förekomsten av snabbväxande företag i Coad och Karlsson (2022).

Figur 4
Andel av jobbska-
pande (netto) över
företagsstorlek och
ålder. Privatägda
aktiebolag, 2003–22

ekonomiskdebatt

Källa: Serrano, egna beräkningar.

breder ut sig horisontellt snarare än vertikalt, vilket visar att jobbtillväxten framför allt sker i unga företag. Att tillväxten breder ut sig horisontellt innebär alltså att företag som växer finns både bland de som är små (med upp till fyra anställda) och i något mindre utsträckning bland större företag, men att det i båda fallen handlar om unga företag.

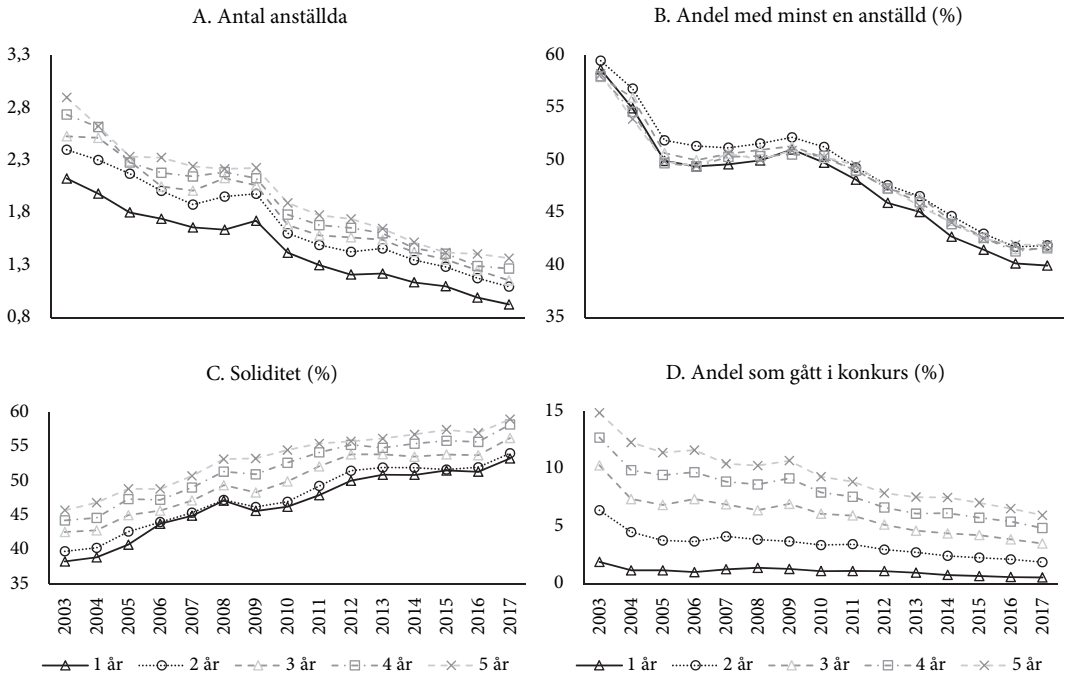
3. Utvecklingen över tid av nystartade företag

Från det föregående avsnittet kan vi konstatera att unga företag har varit centrala för skapandet av jobb i Sverige. Mot denna bakgrund presenterar detta avsnitt utvecklingen av nyföretagandet och tillväxten bland nyetablerade företag i Sverige över tid. Från tidigare forskning vet vi att trenden generellt sett varit negativ såväl i USA som i Europa (se exempelvis Alon m fl 2018; Akcigit och Ates 2023).

Nystartade företag i Sverige anställer allt färre

I figur 5 presenterar vi femårsutvecklingen bland företag som etablerats mellan 2003 och 2017. Utvecklingen för företag som har registrerats olika år presenteras i termer av genomsnittligt antal anställda, andelen företag med minst en anställd, genomsnittlig soliditet och andelen konkurser ett till fem år efter registreringen.

Från figur 5A kan vi se en oroväckande utveckling: ju senare registreringsår (kohort), desto lägre antal anställda har de nystartade företagen ett till fem år efter registreringen. Skillnaden mellan 2003-kohorten och de

Ann: Resultaten bygger på data för aktiebolag från Serrano för perioden 2003–22. Företag som startades ett visst år (t ex 2003) följs under de efterföljande fem åren. Panel A visar genomsnittet av antal anställda i företag som har startats 2003–17 under en period av ett till fem år efter registreringsåret. Panel B och C visar andel med minst en anställd samt genomsnittlig soliditet med samma samplingsupplägg. Panel A, B och C bygger på data över överlevande företag. Panel D visar andelen konkurser bland företag som startades olika år. Konkursmättet är kumulativt. Med andra ord hade ungefär 15 procent av företagen som var nyregistrerade 2003 gått i konkurs antingen fem år efter starten eller tidigare. Kurvor som avser senare uppföljningsår ska alltså definitionsmässigt ligga över (eller teoretiskt, möjligen på) kurvor som avser tidigare uppföljningsår. Observationer för antal anställda och soliditet som ligger över den 99,9:e percentilen (extremvärden) är borttagna.

Källa: Serrano, egna beräkningar.

Figur 5

Femårsuppföljning av anställningsbeslut, konkurser och soliditet bland nystartade företag som blev registrerade mellan 2003 och 2017. Privatägda aktiebolag, 2003–22

företag som startade under det sista startår vi undersöker, 2017, är betydande och ökar med uppföljningstiden. Tittar vi på antalet anställda fem år efter start är skillnaden två anställda (3,6 jämfört med 1,6 anställda).

Figur 5B visar företagens benägenhet att anställa utan hänsyn tagen till antalet anställda. Dessa resultat ligger i linje med dem i figur 6A och även med tidigare observationer om ökning av sk soloföretagande i många länder, alltså företagande utan anställda (se exempelvis Cieślak och van Stel 2024). Sammantaget innebär detta alltså att en allt större andel av nyföretagandet i Sverige inte leder till nya jobb.

Från figur 5C och 5D kan vi också se att soliditeten i nystartade bolag har ökat stadigt över tid, samtidigt som andelen konkurser minskat. Dessa resultat speglar troligen varandra – företag med hög soliditet är mindre exponerade för finansiell risk och är därmed också mindre sannolika att begäras i

konkurs. Att inte ta finansiella risker kan dock innebära färre anställningar. Samtidigt vet vi från tidigare undersökningar att minskningen av externa medel – här representerat av en ökning i soliditet – inte nödvändigtvis är en följd av medvetna val från företagare, utan kan vara en följd av bristande tillgänglighet av lån och krediter (Kreicbergs och Juks 2019; Svenskt Näringsliv 2024). Vi ser med andra ord tydligt att nystartade företag anställer allt färre, men befintliga data ger oss ingen möjlighet att ta reda på orsaken till minskningen.

3. Avslutande diskussion

I denna artikel har vi studerat hur betydelsefulla unga företag är för jobbtillväxten i Sverige. Resultaten visar att 89 procent av nettojobben, dvs när vi tar hänsyn till nedskärningar och konkurser, skapas av företag som är yngre än tio år. Merparten av dessa jobb skapas i unga småföretag med upp till 49 anställda. Småföretag är däremot inte av speciell betydelse för jobbtillväxten eftersom många äldre småföretag inte växer och dessutom är mer benägna att gå i konkurs. Endast 12 procent av nettojobben skapas av företag som har under tio anställda.

Våra resultat pekar på att det är åldern på ett företag, snarare än dess storlek, som i första hand är relaterat till företagets jobbskapande. Detta är i linje med en stor internationell forskningslitteratur som lyfter fram entreprenörskapet, och i synnerhet de unga företagens, betydelse för jobbskapande. Unga växande företag är dessutom betydelsefulla eftersom de utmanar de äldre befintliga företagen, vilket innebär att de behöver vässa sin innovativa förmåga för att klara av konkurrensen. Ofta kan detta leda till att äldre och mer etablerade företag i slutändan väljer att köpa upp unga växande företag för att komma åt deras kompetens och innovativa förmåga.

Sett i det ovanstående perspektivet är det bekymmersamt att vi finner en kraftig minskning av tillväxten bland unga företag över tid, samtidigt som allt fler unga företag saknar anställda. Baserat på våra resultat och den internationella forskningslitteraturen är det vår bedömning att politiken i högre utsträckning bör inriktas på att genomföra generella förbättringar av företagsklimatet i Sverige som är av särskild vikt för just unga växande företag.

Att se över ekonomins ramvillkor och de generella förutsättningarna för en fungerande konkurrens och marknadsselektion, med låga barriärer för marknadsinträde och -utträde, är vårt enskilt viktigaste budskap till politiken. På ett övergripande plan pekar våra resultat på vikten av en välfungerande näringslivsdynamik med goda villkor för såväl tillkomst av nya företag som utveckling och tillväxt av etablerade bolag. För att säkra tillväxten av jobb behöver det därför vara enkelt att starta, driva och expandera företag i Sverige.

Det är dock viktigt att påpeka att den dokumenterade betydelsen av unga företag för jobbskapande inte betyder att andra typer av företag är oviktiga. Exempelvis skapas fortfarande en betydande del av jobben i abso-

luta tal i de stora och etablerade företagen. Fördelen med generella åtgärder som förbättrar ramvillkoren och förutsättningarna för entreprenörskap, företagande och näringslivsdynamik är dock att de inte enbart förbättrar förutsättningarna för unga företag, utan för alla företag i ekonomin – såväl unga och gamla, som stora och små.

Exempel på reformer för att minska barriärer för etablering och tillväxt av nya företag är bl a att se över regelverken för anställning, där exempelvis sjuklöneansvar, höga arbetsgivaravgifter och turordningsregler medför betydande kostnader och risker för unga växande företag (Bornhäll m fl 2017; Svenskt Näringsliv 2024). Många småföretagare uppger också att de har svårigheter att få tillgång till extern finansiering, där nuvarande bankregleringar kraftigt premierar företag och enskilda näringsidkare med realkapital, såsom fastigheter (Kreicbergs och Juks 2019; Svenskt Näringsliv 2024). Detta riskerar att skapa onödiga hinder för finansiering av tilltänkta expansioner i små och unga företag, i synnerhet inom tjänstesektorn. Därtill finns ett behov av att genomföra regelförenklingar för företagare, vilket troligen gynnar tillväxten bland små och unga företag som ofta saknar specialiserade funktioner, såsom HR-avdelning.

Avslutningsvis bör det noteras att denna studie är deskriptiv och att vi inte har genomfört några kausala analyser av reformer som syftar till att stimulera tillväxten bland unga växande företag. Endast ett fåtal studier i Sverige har använt sig av kvasi-naturliga experiment för att studera hur förändringar av företagets ramvillkor påverkar företagstillväxten, t ex hur liberaliseringar av uppsägningsregler påverkar företagens tillväxt (Bornhäll m fl 2017), hur slopad revisionsplikt påverkat de allra minsta företagens tillväxt (Huq m fl 2021), samt hur sänkta arbetsgivaravgifter påverkar företagens jobbskapande (Daunfeldt m fl 2021). Framtida studier bör använda sig av liknande anslag för att studera effekten av reformer eller insatser som kan stimulera unga företag att växa.

Akcigit, U och S T Ates (2023), "What Happened to US Business Dynamism?", *Journal of Political Economy*, vol 131, s 2059–2124.

Alon, T, D Berger, R Dent och B Pugsley (2018), "Older and Slower: The Startup Deficit's Lasting Effects on Aggregate Productivity Growth", *Journal of Monetary Economics*, vol 93, s 68–85.

Anyadike-Danes, M fl (2015), "An International Cohort Comparison of Size Effects on Job Growth", *Small Business Economics*, vol 44, s 821–844.

Baumol, W J, J C Panzar och R D Willig (1998), *Contestable Markets and the Theory of Industry Structure*, Harcourt College Pub, Fort Worth.

Bijnens, G och J Konings (2020), "Declining Business Dynamism in Belgium", *Small Busi-*

ness Economics, vol 54, s 1201–1239.

Biondi, F, S Infrerera, M Mertens och J Miranda (2023), "Declining Business Dynamism in Europe: The Role of Shocks, Market Power, and Technology", Jena Economic Research Papers 2023-011, Friedrich-Schiller Universität, Jena.

Birch, D L (1979), "The Job Generation Process", MIT Program on Neighborhood and Regional Change, Cambridge MA.

Bornhäll, A, S-O Daunfeldt och N Rudholm (2017), "Employment Protection Legislation and Firm Growth: Evidence from a Natural Experiment", *Industrial and Corporate Change*, vol 26, s 169–185.

Calligaris, S, F Calvino, M Reinhard och R Verlhac (2023), "Is there a Trade-off between Productivity and Employment? A

REFERENSER

- Cross-country Micro-to-Macro Study”, OECD Science, Technology and Industry Policy Papers 157, Washington DC.
- Calvino, F, C Criscuolo och R Verlhac (2020), ”Declining Business Dynamism: Structural and Policy Determinants”, OECD, Paris.
- Chandler, G N, A McKelvie och P Davidsson (2009), ”Asset Specificity and Behavioral Uncertainty as Moderators of the Sales Growth – Employment Growth Relationship in Emerging Ventures”, *Journal of Business Venturing*, vol 24, s 373–387.
- Cieslik, J och A van Steel (2024), ”Solo Self-employment – Key Policy Challenges”, *Journal of Economic Surveys*, vol 38, s 759–792.
- Coad, A, S-O Daunfeldt och D Halvarsson (2018), ”Bursting into Life: Firm Growth and Growth Persistence by Age”, *Small Business Economics*, vol 50, s 55–75.
- Coad, A och J Karlsson (2022), ”A Field Guide for Gazelle Hunters: Small, Old Firms Are Unlikely to Become High-growth Firms”, *Journal of Business Venturing Insights*, vol 17, e00286.
- Coad, A, A Segarra och M Teruel (2016), ”Innovation and Firm Growth: Does Firm Age Play a Role?”, *Research Policy*, vol 45, s 387–400.
- Daunfeldt, S-O, N Elert och D Johansson (2014), ”The Economic Contribution of High-growth Firms: Do Policy Implications Depend on the Choice of Growth Indicator?”, *Journal of Industry, Competition and Trade*, vol 14, s 337–365.
- Daunfeldt, S-O, A Gidehag och N Rudholm (2021), ”How Do Firms Respond to Reduced Labor Costs? Evidence from the 2007 Swedish Payroll Tax Reform”, *Journal of Industry, Competition and Trade*, vol 21, s 315–338.
- Daunfeldt, S-O, J Lidfeldt och M Mikkonen (2023), ”Reformer för fler i arbete”, rapport, Svenskt Näringsliv, Stockholm.
- Decker, R, J Haltiwanger, R Jarmin och J Miranda (2016), ”Where Has All the Skewness Gone? The Decline in High-growth (Young) Firms in the US”, *European Economic Review*, vol 86, s 4–23.
- Decker, R, J Haltiwanger, R Jarmin och J Miranda (2014), ”The Secular Decline in Business Dynamism in the US”, manuskript, University of Maryland.
- Fritsch, M och P Mueller (2004), ”Effects of New Business Formation on Regional Development over Time”, *Regional Studies*, vol 38, nr 8, s 961–975.
- Hallak, I och P Harasztosi (2019), ”Job Creation in Europe: A Firm-level Analysis”, JRC Science for Policy Report (JRC115930), Publications Office of the European Union, Luxemburg.
- Haltiwanger, J, R Jarmin och J Miranda (2013), ”Who Creates Jobs? Small versus Large versus Young”, *Review of Economics and Statistics*, vol 95, s 347–361.
- Huber, P, H Oberhofer och M Pfaffermayr (2017), ”Who Creates Jobs? Econometric Modeling and Evidence for Austrian Firm Level Data”, *European Economic Review*, vol 91, s 57–71.
- Huq, A, S-O Daunfeldt, F Hartwig och N Rudholm (2021), ”Free to Choose: Do Voluntary Audit Reforms Increase Employment Growth?”, *International Journal of Economics of Business*, vol 28, s 163–178.
- Kerr, W, R Nanda och M Rhodes-Kropf (2014), ”Entrepreneurship as Experimentation”, *Journal of Economic Perspectives*, vol 28, nr 3, s 25–48.
- Klepper, S (2015), *Experimental Capitalism: The Nanoeconomics of American High-tech Industries*, Princeton University Press, Princeton NJ.
- Kreicbergs, J och V Juks (2019), ”Bankregleringen och företagens kreditmöjligheter”, Svenskt Näringsliv, Stockholm.
- Lawless, M (2014), ”Age or Size? Contributions to Job Creation”, *Small Business Economics*, vol 42, s 815–830.
- Lindholm-Dahlstrand, Å, M Andersson och B Carlsson (2019), ”Entrepreneurial Experimentation: A Key Function in Systems of Innovation”, *Small Business Economics*, vol 53, s 591–610.
- de Matos, A D och D Parent (2016), ”Which Firms Create Fixed-term Employment? Evidence from Portugal”, *Labour Economics*, vol 41, s 348–362.
- McDermott, C och G O’Connor (2003), ”Managing Radical Innovation: An Overview of Emergent Strategy Issues”, *Journal of Product Innovation Management*, vol 19, s 424–438.
- OECD (2005), ”OECD SME and Entrepreneurship: 2005”, OECD, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264009257-en>.
- Svenskt Näringsliv (2024), ”Företagens regionala utveckling 2024”, Svenskt Näringsliv, Stockholm.